

Ta bort blinkers:

Hälsa och välbefinnande hos europeiska hästdjur 2015

Sammanfattning

En rapport om World Horse Welfare och Eurogroup for Animals

EUROGROUP
4ANIMALS

WorldHorseWelfare

Sammanfattning och kommentarer

Denna rapport syftar till att ge en kort översikt över hästdjur och hästsektorn i EU 2015 och tar upp välfärdsproblem, analyserar nuvarande lagstiftning som påverkar hästdjuren och ger rekommendationer om hur lagstiftningen bättre kan skydda dessa djur.

Hästdjur i Europa spelar idag en mängd olika roller – de är bland människans mest mångsidiga tama djur. Samtidigt som denna mångsidiga användning alltid har säkerställt en nära relation till människan har den också skapat problem när det gäller lagstiftning för skydd av dessa djur. Hästdjur är svåra att passa in i de kategorier som används i modern lagstiftning och politik. Man skiljer mellan lagar för husdjur och lagar för boskap, vilket gör att hästdjuren lätt faller mellan stolarna, något som ofta är till nackdel för deras välfärd.

Mångfald och variation

Baserat på genomsnittliga siffror har Europeiska unionen (EU) omkring sju miljoner hästdjur som används för en rad olika ändamål. Det bör dock noteras att den verkliga hästpopulationen förmodligen är större än så. Hästsektorn

- erbjuder arbetstillfällen för minst 896 000 människor i hela EU
- är värd över 100 miljarder per år
- använder åtminstone 2,6 miljoner hektar land i EU.

Hästsektorns omfattning och mångfald gör i kombination med dess fragmenterade organisatoriska struktur att den tillgängliga informationen ofta snedvrids mot mer centralt organiserade aspekter eller avsikter, till exempel sport och tävlingar på hög nivå.

Men hästdjur är också viktiga arbetsdjur i vissa delar av EU, och än fler används som husdjur eller fritidsdjur. Som sådana registreras de aldrig hos en centraliserad organisation, och de syns därför inte i de officiella siffrorna från intresseorganisationer. Lagstiftare måste vara medvetna om dessa djurs och ägares existens, och måste se till att policyer tillgodoser även deras behov. Vidare forskning kan vara väl på sin plats om politiken ska täcka in alla dessa olika typer av hästdjur.

Förändringar i lagstiftningen

Beroende på var och hur hästdjuren används klassificeras de som antingen boskap eller husdjur i lagstiftningen. I EU-lagstiftningen finns det åtminstone tre olika officiella definitioner av hästdjur, tre underkategorier samt flera kontextspecifika definitioner som beror på hur djuret används. Hästdjur kan också vara vilda djur.

I EU:s 28 medlemsstater finns det avsevärda skillnader inom vissa lagstiftningsaspekter. De flesta har någon form av lagstiftning om djurvälfärd, men bestämmelserna varierar kraftigt och har flera grundläggande skillnader, till exempel när det gäller de lagliga grunderna för eutanasi.

EU-lagstiftningen tillämpas ofta olika i olika EU-länder. Rådets förordning (EG) nr 1/2005 om skydd av djur under transport och därmed sammanhängande förfaranden är särskilt bekymmersam. Den misslyckas inte bara med att följa uppdaterade vetenskapliga belägg för vilka effekter transport över långa avstånd har på hästdjur – graden av tillämpning varierar också kraftigt mellan EU:s olika medlemsländer. Dessutom gäller den mest transport för kommersiella ändamål. Hästköttskandalen 2013 visade att kommissionens förordning (EG) nr 504/2008 (förordningen om identifiering av hästdjur) är ett annat problematiskt område. Framsteg görs, till exempel kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 2015/262 (om fastställande av bestämmelser i enlighet med rådets direktiv 90/427/EEG och 2009/156/EG vad gäller metoder för identifiering av hästdjur (förordning om pass för hästdjur)) som medlemsstaterna och kommissionen kommit överens om, men när vissa medlemsstater rapporterar om drygt 70 olika passutfärdande organisationer i landet är det knappast förvånande att dagens system är fragmenterat och förvirrande. Ytterligare ett tecken på detta är de varierade uppskattningarna av hästuppopulationen i EU. Ett korrekt fungerande identifieringssystem skulle avhjälpa den här osäkerheten.

Fortsatta välfärdsproblem

Tyvärr finns det fortsatta välfärdsproblem för hästdjuren i hela EU. Vissa medlemsstater står inför unika utmaningar, men man kan urskilja några tydliga gemensamma teman. I en undersökning utförd av europeiska icke-statliga organisationer (NGO:er) uppgav de svarande att följande problem är vanligast:

- Problem med miljöer och hästdjurhållningen, bland annat följande:
 - Miljöer med platsbrist
 - Långa perioder i inhägnad utan tillgång till bete, och miljöer utan möjlighet till socialt samspel
 - Dålig hästvårdkunskap bland hästägare
 - Vanvård (ouppfyllda grundläggande behov, t.ex. tillgång till mat och vatten)
- Träning och hanteringsmetoder, bland annat välfärdsproblem inom sporten.
- Hästdjur används som hästkött.
- Behandlingen av arbetshästar.
- Brist på tillgång på yrkesmän som veterinärer och hovslagare för hovskötsel och sadelmakare för välpasande selutrustning.

Mot denna bakgrund har vi tagit fram ett antal specifika rekommendationer för Europeiska kommissionen, behöriga myndigheter, Kontoret för livsmedels- och veterinärfrågor samt organisationer i hästsektorn. Syftet med dessa rekommendationer är att

- skydda hästdjurens välfärd och hälsa på EU-nivå genom lämplig och bindande lagstiftning samt genom effektiv implementering och övervakning av sådan lagstiftning
- skapa medvetenhet om det hot sjukdomar innebär för sektorn och vidta lämpliga åtgärder
- öka medvetenheten om hästdjurens mångfald både i utvecklingen av policyer och i lagstiftning
- skapa en konsekvent inställning till hur hästdjur ska definieras och behandlas i EU-lagstiftningen.

Rekommendationer

Europeiska kommissionen:

- Ge Eurostat i uppdrag att genomföra en studie som analyserar de ekonomiska och sociala effekterna av hästsektorns alla aspekter.
- Göra data från veterinärdatasystemet TRACES tillgängliga för allmänheten avsevärt snabbare än vad som är fallet idag
- Anta en enda definition som klargör vilka arter som räknas som hästdjur och som kan användas i all relevant lagstiftning.
- Ändra tillämpligheten av undantaget för registrerade hästdjur för ändamålen i kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 2015/262 så att det inkluderar bevis på ändamålen med resan när denna överskrider 8 timmar.
- Tillåta medlemsstaternas behöriga myndigheter att radikalt begränsa antalet passutfärdande organisationer.
- Presentera förslag som kan ersätta rådets direktiv 98/58/EG med lagstiftning om artspecifik hästvelfärd, i syfte att öka harmoniseringen mellan medlemsstaterna och skapa jämnare förutsättningar som främjar den inre marknaden.
- Göra oberoende CCTV-system obligatoriska i slakterier som hanterar hästdjur.
- Utöka märkningsreglerna som anges i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1169/2011 om tillhandahållande av livsmedelsinformation till konsumenter av hästkött.
- Aktivt stödja framtagandet av vägledning till god praxis för att stödja konsekvent efterlevnad och upprätthållande, till exempel genom att frigöra resurser för översättning av sådana dokument och bidra till deras distribution.
- Stödja framtagandet och spridningen av information om hur hästdjurens behov kan tillgodoses, samt överväga utökade utbildningsresurser gällande boskapsvelfärd så att det omfattar hästvelfärd.
- Säkerställa att djurhälsa, djurvelfärd och spårbarhet inkluderas i handelsförhandlingar och endast tillåta import av hästkött från tredjeland vars standarder om djurhälsa, djurvelfärd och livsmedelssäkerhet är jämförbara med EU:s.
- Tillämpa överträdelseförfaranden i fall där brott mot lagstiftningen om djurvelfärd och djurhälsa upptäcks och inte skyndsamt avhjälpas av berörda myndigheter.
- Säkerställa att tredjelands standarder om administration av läkemedel som kan skada människors hälsa anpassas till EU-standarder när animaliska produkter ska importeras.

Kontoret för livsmedels- och veterinärfrågor:

- Regelbundet genomföra oanmälda inspektioner på EU-certifierade slakterier och styckningsanläggningar i länder utanför EU, och även inspektera andra delar av produktionskedjan under dessa uppdrag.

Europeiska kommissionen och behöriga myndigheter:

- Vidta omedelbara åtgärder mot bristerna i registreringen och spårbarheten av hästdjur.
- Ta hänsyn till de olika medlemsstaternas skilda uppfattningar om hästdjur i deras kommunikationsplaner för kommissionens genomförandeförordning (EU) 2015/262.
- Överväga arbetshästar i jordbruks- och turismpolitik. Ge stöd till utveckling av hästturism och jordbruk som fokuserar på välfärd, och tillämpa sträng övervakning i fall där välfärden inte respekteras.
- Främja information som kan hjälpa turister att göra välfärdsvänliga val när de bestämmer om de ska använda sig av arbetshästtjänster eller inte.
- Säkerställa att de är medvetna om framväxande sektorer på hästmarknaden, om det behövs lagstiftning för att säkerställa djurens välfärd och konsumentssäkerheten samt hur lagstiftningen kan påverka dem.

Behöriga myndigheter:

- Tydligt definiera när ett hästdjur ska klassas som halvilt (dvs. att det ägs av någon) och när det inte har någon naturlig person som kan agera ägare. Det måste framgå tydligt i lagstiftningen hur dessa typer av hästdjur skiljer sig åt och vem som är ansvarig för deras välfärd och hälsa.
- Brådskande utreda alla inkommande rapporter om inhumana metoder vid eutanasi, till exempel otillåten användning av substanser som T61 utan lämplig behandling med lugnande medel.
- Alltid säkerställa att de tillgodoser hästdjurs specifika behov i framtagandet av policyer om djurvälfärd i stället för att anta att de omfattas av generell lagstiftning om antingen boskap eller husdjur.
- Säkerställa att de slakterier som är licensierade att hantera hästdjur tillgodoser djurens välfärdsbehov, både när det gäller lokaler och utbildning av personal.
- Se värdet med självregleringsprogram och betrakta dem som något som förbättrar välfärdslagstiftningen snarare än ersätter den.
- Säkerställa att de tillåter tillräcklig flexibilitet i de sanktioner de beslutar om under tillämpningen av EU-förordningarna så att avskräckande sanktioner kan tillämpas oavsett var i EU lagöverträdaren är baserad.

Organisationer i hästsektorn:

- Uppmuntra hästägare att som en del av främjandet av ansvarsfullt ägande ta fram bestämmelser som förhindrar att välfärdsproblem uppstår i slutet av hästens liv eller tjänstgöring som arbetshäst.
- Prioritera hästvälfärd i sport och fritid framför andra hänsyn, på samma nivå som ryttarens säkerhet prioriteras.

Front cover photography courtesy and copyright of:

Top row left-right: The Donkey Sanctuary; World Horse Welfare; World Horse Welfare

Middle row left-right: Shutterstock – Pixino; World Horse Welfare; ANDA

Bottom row left-right: World Horse Welfare; World Horse Welfare; Shutterstock – Maren Wulf